

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ҮНДЭСНИЙ ТӨВ
ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БАРИМТ БИЧИГ
МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТ

2022 оны 10 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 054/2022

Улаанбаатар хот
Утас: 77114030

Объектын нэр:	Чойбалсан ДЦС. Дулааны 1-р гол шугам. ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2ф400мм голчтой дулааны шугамыг 2ф800мм голчтой болгон өргөтгөх ажлын зураг төсөл, төсөв. Зургийн шифр: СЭ.05/22		
Объектын байршил:	Дорнод аймаг Хэрлэн сум		
Хүчин чадал:	Дулааны 1-р гол шугам. ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх дулааны шугамыг 2ф800мм голчтой болгон өргөтгөх		
Захиалагч:	БХБЯ, ЭХЯ		
Санхүүжилтийн эх үүсвэр:	Улсын төсөв		
Зураг төслийн өрөнхий гүйцэтгэгчийн нэр:	Сээмий ХХК		
Регистрийн дугаар:	РД: 2874393		
Тусгай зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаа:	2026.06.30		
Ажилбарын төрөл:	3Т-8.2, 3Т-8.9 заалтын дагуу		
Зураг төсөл боловсруулах үндэслэл			
Газар эзэмшүүлэх, ашиглуулах эрх, олгосон захирамж, дугаар огноо:	-		
Зураг төслийн гэрээ, баталсан албан тушаалтан, дугаар, огноо:	БХБЯ, ЭХЯ болон Сээмий ХХК-ийн 2022 оны 05 дугаар сарын 03-ны өдрийн дугаар 2022/210 зураг төсөл боловсруулах ажлын зөвлөх үйлчилгээ гүйцэтгэх гэрээ		
Геодезийн хэмжилт, зураглалын ажил гүйцэтгэсэн ажлын дүгнэлт, тайлан.	Голден Лайн ХХК, Сээмий ХХК-ийн захирал нарын хооронд байгуулсан 2022.05.25-ны өдрийн 22/09 тоот гэрээ		
Геологийн судалгаа, үнэлгээний ажил гүйцэтгэсэн ажлын дүгнэлт.	БИГС ХХК-ийн хийсэн инженер геологийн судалгаа 3Т12-1833/17		
Техникийн нөхцөлүүд:			
Техникийн нөхцөлүүд:	Олгосон байгууллага	Дугаар, огноо	Хүчинтэй байх хугацаа
Дулааны шугамын өргөтгөл	ДБЭХС ТӨХК	2022-01-19-ний өдрийн дугаар ДО-03/2022	2 жил
Зураг төсөл боловсруулах ажлын даалгавар:			
Зураг төсөл боловсруулах ажлын даалгавар:	Олгосон байгууллага	Дугаар, огноо	Хүчинтэй байх хугацаа
Дулааны шугамын өргөтгөл	ЭХЯ	2022-02-01-ний өдрийн дугаар 2022/Д-35	-
Зөвшөөрөлцөн байгууллагууд:			

“ДБЭХС”ТӨХК-ийн Ерөнхий инженер	Ө.Жаргалсайхан
“ДБЭХС”ТӨХК-ийн “ДШСЦ”-ийн Дарга	Ж.Гантулга
“Сээмий”ХХК –ийн Захирал	Ц.Гармаабазар
“Сээмий”ХХК –ийн Ерөнхий инженер	Ц.Баттулга

Зураг төслийн бүрэлдэхүүн:

Зургийн бүрдэл:	Зураг төслийн гүйцэтгэсэн байгууллагын нэр:	Шалгасан экспертийн нэр:
Чойбалсан ДЦС. Дулааны 1-р гол шугам. ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2ф400мм голчтой дулааны шугамыг 2ф800мм голчтой болгон өргөтгөх ажлын зураг тесэл	“Сээмий” ХХК Гүйцэтгэсэн Т.Чимэдширчин Шалгасан Ц.Баттулга Төсөв зохиосон: Мэргэшсэн төсөвчин Ц.Гармаабазар	Ц.Жамъянсүрэн
Ажлын өсөв		И.Алтансувд

Ерөнхий дүгнэлт: /Засгийн газрын 2019 оны 108 дугаар тогтоолын 5 дугаар зүйлээс/

Эрчим хүчний тоног төхөөрөмж, барилга байгууламжийн шийдлийн талаар тусгасан товч тодорхойлолт:	<p>Барилга байгууламжийн төлөвлөлт, хүчин чадал: Дулааны 1-р гол шугамын ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэл 2Ф400мм-ийн голчтой 2337 хос/м 2Ф800мм дулааны ил шугам, 2 ш дулааны худаг, 123 хос/м нэвтрэх сувгийг ТК-1 худгаас Т-4 хүртэлх 67 хос/м нэвтрэх суваг авто зам доогуур, төгсгөлийн хяналтын худгаас ТК-3 хүртэлх 56 хос/м нэвтрэх суваг авто зам доогуур/ тус тус шинэчилж өргөтгөхөөр төлөвлөсөн. Сүлжээний даралт температурын утга: Холбох цэг дээр байх түрэлт 6.0 м.у.ө Шугамын статик даралт 41.0 м.у.ө Буцах шугамын даралт 3.5 ата Тооцоот гадна агаарын температур -33⁰C Температурын график 130/70⁰C Дулааны нийт ачаалал-149,93 Гкал/ц Халаалт- 129 Гкал/ц Хэрэглээний халуун ус-20,93 Гкал/ц Зураг төслийн төлөвлөлт, техникийн шийдэл нь хөдөлмөр хамгаалал, техникийн аюулгүй ажиллагаа, орчны эрүүл ахуйн байдалд тавигдах стандартын шаардлага болон барилгын норм, дүрмийн зохих шаардлагыг хангасан гэж холбогдох эксперт дүгнэсэн байна. Барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгэх үед экспертийн дүгнэлт, шаардлагад нийцүүлэн хийх.</p>
Эдийн засгийн үр ашиг, экологийн хор хөнөөлгүй байдал, ашиглалтын үеийн найдвартай ажиллагаа, эрчим хүчний тоног төхөөрөмж, барилга байгууламжийн шийдлийн талаар тусгасан товч тодорхойлолт:	<p>Чойбалсан ДЦС. Дулааны 1-р гол шугам. ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2ф400мм голчтой дулааны шугамыг 2ф800мм голчтой болгон өргөтгөх ажлын төсвийг боловсруулсан дүн: 12 994 366 617 төгрөг. Экспертийн хянаасан дүн: 14 562 823 486 төгрөг Төсвийг БНБД81-төсвийн суурь норм хавсралтууд, БХБС-ын 2020-02-05 өдрийн 30 тоот тушаалын хавсралт, цалинг БХБ-ын Сайдын 2019-11-30 өдрийн 162 тушаалын 1-р хавсралт, нэмэгдэл зардлыг ЗТБХБ – ын Сайдын 2012-06-13 өдрийн 181 тоот тушаалын 7-р хавсралт, НД тухай хуулийн 15-1 заалт “Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэл тооцох”. Зураг тесэл зохиогчийн</p>

хяналтын зардлыг БХБ Сайдын 2015-10-01 өдрийн 185-р тушаалаар, материалын үнийг УБ менежмент болон зах зээлийн үнээр тус тус тооцсон байна.

“Барилгын тухай” Монгол Улсын хуулийн /шинэчилсэн найруулга 2016.02.05/ 38.1.2.”барилга байгууламжийн зураг төслийн холбогдох хэсгийг боловсруулсан зохиогч тухайн зураг төслийг баталгаажуулан, мэргэжлийн хариуцлага хүлээх”, 38.1.3.”зураг төсөл зохиогч хуулийн этгээд барилга байгууламжийн зураг төслийг хууль тогтоомж, норм, нормативын баримт бичгийн шаардлагад нийцсэн эсэхэд хяналт хийж баталгаажуулан, хариуцлага хүлээх”, 39.4.”Эксперт барилга байгууламжийн зураг төслийн холбогдох хэсэгт магадлалын дүгнэлт гаргаж, мэргэжлийн хариуцлага хүлээнэ”, 39.5-т заасны дагуу “Эксперттийн эрх бүхий хуулийн этгээд барилга байгууламжийн зураг төслийг хууль тогтоомж, норм, нормативын баримт бичгийн шаардлагад нийцсэнийг нотолж, техникийн шийдлийн талаарх дүгнэлт гаргаж, хариуцлага хүлээнэ”.

“Сээмий”ХХК-ийн боловсруулсан Чойбалсан ДЦС. Дулааны 1-р гол шугам. ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2ф400мм голчтой дулааны шугамыг 2ф800мм голчтой болгон өргөтгөх ажлын зураг тосол, тосвийг Эрчим хүчний тухай хуулийн 3.1.32; 6.1.14 дүгээр зүйл, ЭХ Сайдын 2015 оны 188 дугаар тушаалын “Эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөлд магадлал хийх” журмыг үндэслэн магадлал хийх ажлыг зохион байгуулж, ерөнхий дүгнэлт бичсэн болно.

Магадлалын ерөнхий дүгнэлт экспертуудийн дүгнэлтийн хамт хүчинтэй.

¹Монгол улсын Засгийн газрын 2019 оны 108 дугаар тогтоопын Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, магадлал хийх дүрэм Тав. Зураг төслийг зөвшилцөх, батлах. Зургаа. Зураг төсөлд магадлал хийх

Эрчим хүчний хөгжлийн төвийн
захирлын 2014 оны ... дугаар сарын ...
өдрийн ... тоот тушаалын хавсралт

Зураг төслийн баримт бичиг

МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ №1

ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР:

2022 оны 09 сарын 26 өдөр

д/д	Утга	Тайлбар
1	Объектын байршил, хүчин чадал	Чойбалсан ДЦС, Дулааны 1-р гол шугам.ТК-1 худгаас ТК-3 хуртэл2Ф800 ммL-2км
2	Объектын нэр, Объектын шифр	Чойбалсан ДЦС-ын гадна дулааны шугам шифр:СЭ.05/22
3	Дүгнэлтийн товч утга: Монгол Улсын Засгийн газрын 2009 оны 204 дүгээр тогтоолын 7-р зүйлээс	
4	7.5.1. Барилга байгууламжийн байршил тогтоосон шийдвэр, архитектур төлөвлөлтийн болон зураг төсөл боловсруулах даалгавар, эх загвар зураг, байгаль, цаг уурын ерөнхий өгөгдлүүд, техникийн нөхцөл, холбогдох мэргэжлийн байгууллагатай зөвшилцөн байдал,	2022 оны 05-р сарын 03 ны өдөр БХБЯ болон ЭХЯ-тай хийсэн № 2022/210 тоот зөвлөх үйлчилгээний ажил гүйцэтгэх гэрээ, 2022/Д- 35 тоот зураг төсөл боловсруулах даалгавар, 2021-11-18 өдрийн “ДБЭХС” ТӨХК-аас олгосон зураг төсөл боловсруулах даалгавар, “ДБЭХС” ТӨХК-аас олгосон № До-03/2022 тоот техникийн нөхцөл, “ДБЭХС” ТӨХК-аас и魯үлсэн №2/474 тоот албан бичиг, “Дорнод Нийтний аж ахуй” ОНӨААТҮГ-аас и魯үлсэн №299 тоот албан бичиг, ЭХЯ-аас и魯үлсэн №1/2586 тоот албан бичгүүд болон болон бусад

		шаардагадах баримт бичиг, акт баримтуудыг үндэслэн гүйцэтгэсэн байна.
5	7.5.2 Барилга байгууламжийн архитектур төлөвлөлт, бүтээц инженерийн хангамж шийдэл нь дагаж мөрдөж байгаа норм, дүрэм, стандарт, технологийн даалгавар, тоног төхөөрөмжийн паспорт, инженер геологийн судалгааны дүгнэлт, техникийн нөхцлийн дагуу зохиогдсон эсэх	Техникийн нөхцөлийн дагуу зураг хийгдсэн байна.
6	7.5.3 Барилга байгууламжийн байршил, хот төлөвлөлт, инженер геологийн нөхцөл, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, сонгосон байршил талбайн инженерийн хангамжийн хувилбар, харьцуулсан тооцоо, сонгосон хувилбарын талаархи дүгнэлт	Дулааны гол шугамын 2Ф400-800мм-ийн голчтой болгож одоо байгаа трассын дагуу өргөтгөл шинэчлэл хийхээр зурагт тусгасан.
7	7.5.4 Зураг төслийн төлөвлөлт, техникийн шийдэл нь материал, түлш, эрчим хүч, усны нөөцийг хэмнэлттэй ашиглах нөхцлийг бүрдүүлсэн байдал	Бүрдсэн байна. Хоолойн ханын зузаан дундачаар 10мм байхаар сонгосон байна.
8	7.5.5 Хөдөлмөр хамгаалал, техникийн аюулгүй ажиллагаа, орчны эрүүл ахуйн байдалд тавигдах стандартын шаардлага болон норм, дүрмийг баримталсан байдал	Хөдөлмөр хамгаалал, техникийн аюулгүй ажиллагаа, орчны эрүүл ахуйн байдалд тавигдах стандартын шаардлага болон норм, дүрмийг баримталж дулааны шугамын дагуу явган хүний гарцыг зохих цэгүүдэд нь тусгаж өгсөн байна.
9	7.5.6 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд ажиллаж, амьдрах нөхцлийг хангасан төлөвлөлтийн шийдлийг тусгасан байдал	Төв шугамын 128-129 р цэгүүдийн хооронд компенсаторыг босоо п хэлбэртэйгээр шийдэж өгсөн.
10	7.5.7 Хөрсний бохирдоос хүрээлэн байгаа орчныг хамгаалах, үйлдвэрийн бохирдсон усыг цэвэрлэж ашиглах боломж, гадагш хаяж байгаа бохирдсон агаар, ус норматив үзүүлэлтийг хангаж буй эсэх	Ил шугамд 11,70,127,130-р цэгүүдэд ус буулгаж соруулах нөхцөлийг бүрдүүлж өгсөн байна. Далд шугамд 112,171-р цэгүүдэд төлөвлөжээ.

11	7.5.8 Инженерийн шугам сүлжээний уртын дагуух төлөвлөлтийн оновчтой шийдэл	Оновчтой шийдэл гэж үзэж байна. Мухар цэг үүсч болох секцийн хааллтай ТК-2 ын холбоос шугамд эргэлт гаргаж өгсөн нь шугам халаах нөхцөлийг бурдүүлсэн байна.
12	7.5.9 Барилга байгууламжийн гаднах ерөнхий төрх, архитектурыг хот төлөвлөлтийн шаардлагад нийцүүлэн орчны барилга байгууламжтай уялдуулсан байдал, эзэлхүүн болон талбайг үр ашигтай төлөвлөсөн байдал	Босоо компенсатор болон хэсэгчилсэн далд шугам, авто зам доогуур хонгил хийж өгсөн байна.
13	7.5.10 Барилгын ажлын зохион байгуулалтын болон барилга байгууламжийг буулгах, задлах ажил гүйцэтгэх, зураг төсөлд хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг тусгасан байдал	Авто замтай отглолцож байгаа хэсэгт газар доогуур нэвтрэх суваг шийдэж өгсөн
14	7.6 Магадлалын дүгнэлтэд хууль тогтоомж, нормативын баримт бичгийг үндэслэн төлөвлөлт, техникийн үндсэн шийдэл, эдийн засгийн үр ашигт мэргэжлийн үнэлэлт өгч, техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөлд нэмж тусгах буюу хасах, өөрчлөх асуудлын талаар товч, тодорхой тусгана.	Ажлын зураг төслийн техникийн шийдэл, төлөвлөлт нь зохих норм дүрмийг хангасан гэж үзэв.

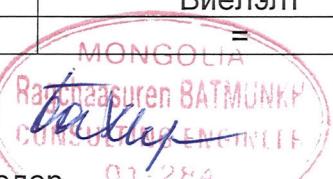
Дүгнэлт бичсэн.
 Эксперт №312 Р.Батмөнх /овог, нэр/
 үсэг/
 01-284 2021 оны .09 сарын 26-ны өдөр /гарын

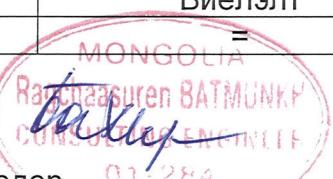
Зураг төслийн баримт бичгийн

МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ №2

Зураг төслийн бүрдлийн хэсгийн нэр:

Чойбалсан ДЦС, Дулааны 1-р гол шугам.ТК-1 худгаас ТК-3 хүртэл2Ф800 ммL-2км
2022оны 09-р сарын 26

д/д	Экспертийн санал, илэрсэн алдаа зөрчил	Биелэлт
1	Илэрсэн алдаа зөрчил гараагуй	 =

Дүгнэлт бичсэн.
Эксперт № 3-12   Р.Батмөнх   /овог, нэр/
үсэг/   2021 оны .09 сарын 26-ны өдөр   /гарын

Зураг төслийн баримт бичгийн
МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДУГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ
 Гэрээний дугаар ЭХХТ /2022/
 ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР: **ТӨСВИЙН ТООЦОО**

2022-10-10

д/д	Утга	Тайлбар
1	Объектын байршил, хүчин чадал	Чойбалсан ДБЭХС, Дулааны 1-р гол шугам, ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2 Ф 400 мм голчтой дулааны шугамыг 2Ф 800 мм голчтой болгон өртгөтгөх
2	Объектын нэр, Объектын шифр	Шифр: Чойбалсан.ДБЭХС, Гадна дулааны шугам, Шифр: СЭ-05/2022
3	Объектын бүрдлийн хэсгийн нэр, марк, хуудасны тоо, гүйцэтгэсэн ААН, байгууллага, нэр	Гүйцэтгэсэн: "СЭЭМИЙ" ХХК Шифр: СЭ-05/2022
4	Тооцоо, тооцооны программ, тооцсон байгууллагын нэр, гүйцэтгэсэн инженер	Төсөв № Төсөв зохиосон: Мэргэшсэн төсөөчин Ц, Гармаабазар Төсөөт өртөг: 12 994 366 617 төгрөг
14	7.6 Магадлалын дүгнэлтэд хууль тогтоомж, норм нормативын баримт бичгийг үндэслэн төлөвлөлт, техникийн үндсэн шийдэл, эдийн засгийн үр ашигт мэргэжлийн үнэлэлт өгч, техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөлд нэмж тусгах буюу хасах, өөрчлөх асуудлын талаар товч тодорхой тусгана.	Дүгнэлт: Төсвийн тооцоог батлагдсан ажлын зургийг үндэслэн тооцож, "Барилгын төсөв зохиох дүрэм" /БНБД 81-95-12/ "Барилгын үнэ бүрдлийн үндсэн дүрэм"/ БНБД 81-94-12 /-ийн дагуу төсвийн "Estimator Pro" программ ашиглан гүйцэтгэсэн байна. Төсвийг 14 562 823 486 төгрөгөөр баталгаажуулав.
	Дүгнэлт бичсэн: Эксперт №	<div style="text-align: center;"> Монгол Улс Ишжамцын Алтансувд ТЭРГҮҮЛЭХ ТӨСӨӨВЧИН 036-95 И.Алтансувд / </div>

Зураг төслийн баримт бичгийн

МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДУГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ № 2

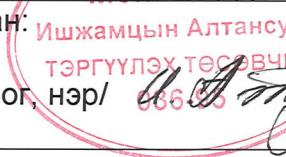
ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР:

Дорнод аймаг, Хэрлэн сум, 1-р баг Дулааны 1-р гол шугам, ТК-1 худгаас ТК-3 худаг хүртэлх 2Ф400 мм голчтой дулааны шугамыг 2Ф800 мм голчтой болгон өргөтгөх

2022 оны 10 сарын 07 өдөр

д/д	Экспертийн санал, илэрсэн алдаа, зэрчил	Биелэлт
1	Нэгж хүчин чадлын задаргаа хийж ирүүлэх	Нэгж үнийн задаргааг хийв.
2	Ил шугамын дулаалгын гадуур гөлмөн төмрөөр ороох үнэлгээг шилэн даавуугаар ороох үнэлгээгээр авсаныг засаж 24-090-09 өөр үнэлэх	Ил шугамын дулаалгын гөлмөн төмрөөр ороох ажлыг 24-090-09-р үнэпэж засав
3	Φ 800 мм-ийн отводны жин хянах	Ду800-ийн отводны жинг засав.
4	Ф800 мм-ийн ган яндангийн үнэ зах зээлийн үнэнээс доогуур байна. Дахин хянах	Материалын үнийг ЭХЭЗХүрээлэн боловсруулж БХБЯам баталсан “Барилгын материалын үйлдвэрлэгч, борлуулагч нарын зах зээлийн дундаж үнийн судалгаа” -с авч засвар оруулав.
5	Φ 273,325,400 мм отводын үнэ зах зээлийн үнэнээс бага байгаа тул үнэ хянах	Дахин хянаж засварлав.
6	Φ219,273,325,400,500 мм-ийн ган яндангийн үнэ зах зээлийн үнэнээс бага байгаа тул үнэ хянах	Дахин хянаж засварлав.
7	Шугам угсралтын ажилд чиг өөрчлөгч орсон байдаг тул хөдөлмөр зарцуулалт давхардуулахгүй үнэлж, чиг өөрчлөгчийн үнийг зөвхөн материалд тусгана	Чиг өөрчлөгчийг тусд нь үнэлэж оруулсан байсныг хасан, ган хоолойн ажилд оруулан засав.

Дүгнэлт бичиж биелэлтийг шалгасан: Ишжамцын Алтансувд

Эксперт № И.Алтансувд /овог, нэр/ /гарын үсэг/

Биелэлтийг гаргасан:

Төсөвчин: Ц.Гармаабазар /овог, нэр/ /гарын үсэг/

